

Sygn. akt:

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2012 roku

Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Przewodniczący: SSR Jacek Przybylski

Protokolant: Angelika Gapska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2012 roku w Gorzowie Wielkopolskim

spraw z powództw:

M J , R T , E I

przeciwko: Prokuraturze Okręgowej w G
Rejonowej w G ;

oraz Prokuraturze

M K , S T

przeciwko Prokuratorowi Okręgowemu w G
Rejonowej w S

oraz Prokuraturze

A L , Ł G

przeciwko Prokuraturze Okręgowej w G

o zapłatę

postanawia:

Wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem czy: „art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) jest zgodny z art. 2 i art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

SSR Jacek Przybylski

UZASADNIENIE

Powodowie M J , R T , E I wystąpiły przeciwko Prokuraturze Okręgowej w G z pozwami o zapłatę wynagrodzenia za pracę za okres od stycznia do maja 2012 roku. Postanowieniem z dnia września 2012 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim wezwał do udziału w sprawie Prokuraturę Rejonową w G

Powodowie A L oraz Ł G wystąpili przeciwko Prokuraturze Okręgowej w G z pozwami o zapłatę wynagrodzenia za okres od stycznia do maja 2012 roku.

Powodowie M K i S T wystąpili przeciwko Prokuratorowi Okręgowemu w G z pozwami o zapłatę wynagrodzenia za pracę za okres od stycznia do maja 2012 roku. Postanowieniem z dnia października 2012 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim wezwał do udziału w sprawie Prokuraturę Rejonową w S

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje:

Powodowie M J , R T , E I są prokuratorami Prokuratury Rejonowej w G Powodowie A L oraz Ł G są prokuratorami Prokuratury Okręgowej w G . Zaś powodowie M K oraz S T są prokuratorami Prokuratury Rejonowej w S W skutek wejścia w życie z dniem 01 stycznia 2012 roku art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej, ich wynagrodzenia od stycznia były ustalane w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 roku, nie zaś w oparciu o przeciętne wynagrodzenie z drugiego kwartału 2011 roku. Zdaniem powodów art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej jest sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawnego i zasadą zaufania do państwa na prawodawcy ciąży obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis*. Zachowanie odpowiedniego okresu *vacatio legis* stanowi element prawidłowej legislacji (por. wyroki TK: z dnia 27.02.2002 r., sygn. K 47/01 , OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 6; z dnia 16.09.2003 r., sygn. K 55/02, OTK ZU nr 7/A/2003, poz. 75, a także T. Zalasinski, *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008, s. 160). Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że adresat normy musi mieć zapewniony czas na przystosowanie się do zmienionych regulacji i na bezpieczne podjęcie odpowiednich decyzji co do dalszego postępowania (por. orzeczenia

TK z: 15 grudnia 1997 r., sygn. K. 13/97, OTK ZU nr 5/1997, poz. 69, z 4 stycznia 2000 r., sygn. K. 18/99, OTK ZU nr 1/2000, poz. 1).

Badanie konstytucyjności wprowadzenia w życie nowych przepisów polegać musi zawsze na materialnym określeniu jaki okres dostosowawczy ma charakter "odpowiedni". "Odpowiedniość" *vacatio legis* rozpatrywać trzeba w związku z możliwością pokierowania - po ogłoszeniu nowych przepisów - swoimi sprawami w sposób uwzględniający treść nowej regulacji. Wymóg zachowania *vacatio legis* należy bowiem odnosić nie tylko do ochrony adresata normy prawnej przed pogorszeniem jego sytuacji, lecz także do możliwości zapoznania się z nowym prawem i możliwości adaptacyjnych (por. orzeczenie TK z 11 września 1995 r., sygn. P. 1/95, OTK w 1995 r., cz. II, poz. 26). Ocena czy w konkretnym przypadku długość okresu *vacatio legis* jest odpowiednia, jest uzależniona od całokształtu okoliczności, w szczególności zaś od przedmiotu i treści unormowań przewidzianych w nowych przepisach, w tym i od tego, jak dalece różnią się one od unormowań dotychczasowych (por. orzeczenia z 20 grudnia 1999 r., sygn. K. 4/99, OTK ZU nr 7/1999, poz. 165).

Nakaz odpowiedniej *vacatio legis* nie ma charakteru bezwzględny. Ustawodawca może zrezygnować z *vacatio legis*, jeżeli przemawia za tym ważny interes publiczny, którego nie można zrównoważyć interesem jednostki. Minimalny standard *vacatio legis* wyznacza ustawa z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, przewidująca 14 dni jako minimalny okres *vacatio legis* (art. 4 ust. 1 ustawy). Ustawa przewiduje wyjątki od zasady minimalnej długości - art. 4 ust. 2 ustawy stanowi, że w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Muszą więc istnieć dostatecznie przekonujące argumenty uzasadniające odstępianie od zasady co najmniej czternastodniowego okresu *vacatio legis*. To odstępianie jest jednak dopuszczalne - zdaniem Trybunału Konstytucyjnego - tylko "w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna zasada prawnokonstytucyjna" (orzeczenie z 24 maja 1994 r., sygn. K. 1/94).

W orzeczeniu z dnia 18 października 1994 r., w sprawie o sygn. akt K. 2/94, Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż argument "ważnego interesu publicznego" może wyjątkowouzasadniać nie tylko ograniczenie, ale nawet rezygnację z ustanowienia *vacatio legis*. Za taki "ważny interes publiczny", czy "ważny interes państwa" można bez wątpienia uważać konieczność wprowadzenia regulacji pozwalających na zachowanie równowagi budżetowej, jednak pod warunkiem, że taka konieczność zostanie dostatecznie uzasadniona. W orzeczeniu z dnia 11 września 1995 r., w sprawie o sygn. akt P. 1/95- dot. przepisów ustawy z dnia 30 grudnia 1992 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej w 1993 r. oraz o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 1, poz. 1), w zakresie odnoszącym się do sędziów - Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż zmiana przepisów regulujących wynagrodzenia pracowników, polegająca na pogorszeniu ich sytuacji, z zasady nie powinna

dokonywać się w demokratycznym państwie prawnym bez zachowania jakiegokolwiek okresu dostosowawczego. Jednocześnie przypominał wyrażony w poprzednich orzeczeniach pogląd, że badanie konstytucyjności wprowadzenia w życie nowych przepisów polegać musi na materialnym określeniu, jaki okres *vacatio legis* ma charakter odpowiedni do ich treści i charakteru, zaś ocena "odpowiedniości" *vacatio legis* zależy od innych zasad i wartości konstytucyjnych, odnoszących się do konkretnej regulacji prawnej. Argument ważnego interesu publicznego może- wyjątkowo- uzasadniać ograniczenie lub nawet rezygnację z ustanowienia *vacatio legis*, albowiem "w stosunkach państwo - obywatel, regulowanych przez prawo konstytucyjne, funkcja gwarancyjna przepisów tego prawa nie może z natury rzeczy wyrażać się w tym, że obywatel nie powinien ponosić skutków ekonomicznych niepowodzeń swego państwa. Przed ustawodawcą staje za to wówczas problem sprawiedliwego rozłożenia skutków tych niepowodzeń na poszczególne grupy obywateli. Stąd też problem *vacatio legis* w odniesieniu do przepisów pogarszających sytuację płacową pracowników państwowej sfery budżetowej musi być rozpatrywany (. . .) przy uwzględnieniu wszystkich uwarunkowań, które musi uwzględnić ustawodawca.

Przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej zostały uchwalone dnia 22 grudnia 2011 r., ogłoszone w dniu 30 grudnia 2011 r., a weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.. Adresatom norm w niej zawartych przyznano zatem formalnie tylko jeden dzień (a faktycznie- ani jednego, albowiem 31 grudnia 2011 r. przypadła w sobotę, a 1 stycznia 2012 r. w niedzielę, a więc w dni, w które sądy i inne urzędy państwowe nie pracują) na dostosowanie się do treści nowych przepisów.

Oceniając okoliczności związane z opublikowaniem i wejściem w życie przedmiotowych przepisów przede wszystkim należy zauważyć, że w uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej w zakresie dotyczącym skarżonych przepisów brak jest jakiegokolwiek informacji, która odnosiłaby się do skrócenia standardowego *vacatio legis*. Projektodawca nie uzasadnia w ogóle, dlaczego zdecydował o skróceniu okresu czternastu dni. Już tylko z tego powodu naruszenie zasad poprawnej legislacji należy uznać za oczywiste i uzasadnione.

Dlatego też, zdaniem Sądu art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej nie jest zgodny z art. 2 i art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że zostały uchwalone przez Sejm bez dochowania ustawowego trybu uchwalania ustaw, bez dostatecznie rzetelnego uzasadnienia konieczności wprowadzenia, przewidzianego tymi przepisami, wstrzymania w 2012 roku wzrostu wynagrodzenia sędziów, co prowadzi do naruszenia prawa do ustalenia tego wynagrodzenia w oparciu o obiektywne wskaźniki, a nadto przez nadmierne skrócenie okresu *vacatio legis*, czym uchybiają zasadom: rzetelnej legislacji, ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz ochrony praw nabytych.

Odpowiedź na zawarte w postanowieniu pytanie będzie miała niewątpliwie wpływ na treść orzeczenia w sprawie M J , R T , E I
przeciwko: Prokuraturze Okręgowej w G oraz
Prokuraturze Rejonowej w G ;M K , S

